

شیوه‌نامه اجرایی نحوه ایجاد سابقه تحصیلی و ترمیم نمره آزمون‌های نهایی دوره دوم متوسطه

مصوب پنجاه و هفتمین (۵۷) جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۴۰۲/۹/۲۷

به استناد مصوبات جلسه ۱۰۲۰ شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۳ موضوع نحوه ایجاد سابقه تحصیلی، محاسبه نمره کل و ترمیم نمرات دروس نهایی دوره دوم متوسطه و جلسه ۱۰۳۱ تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۳ موضوع دروس امتحان (آزمون) نهایی پایه‌های دهم و یازدهم (دوره دوم متوسطه) شاخه نظری برای ایجاد سابقه تحصیلی، شیوه‌نامه اجرایی نحوه ایجاد سابقه تحصیلی و ترمیم نمره آزمون‌های نهایی دوره دوم متوسطه به شرح زیر به تصویب می‌رسد.

الف) تعاریف

سابقه تحصیلی: مطابق ماده ۱ مصوبه جلسه ۸۴۳ تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی، سابقه تحصیلی عبارت است از؛ نمرات دروس عمومی و تخصصی دوره دوم متوسطه در نظام آموزشی ۳-۳-۳ و دیپلم و پیش‌دانشگاهی در نظام آموزشی قبلی هر رشته تحصیلی دوره متوسطه است که امتحانات (آزمون‌های) آن مطابق اصول سنجش و اندازه‌گیری، به طور استاندارد و کیفی توسط وزارت آموزش و پرورش به صورت سراسری و نهایی (کتبی) در سنوات مختلف مطابق مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش برگزار شده باشد.

دوره متوسطه: این دوره شامل نظام‌های آموزشی دوره شش‌ساله متوسطه، دوره چهارساله متوسطه، دوره متوسطه سه‌ساله نیم‌ساله واحدی / سالی واحدی، دوره پیش‌دانشگاهی نیم‌ساله واحدی / سالی واحدی و دوره دوم متوسطه نظام ۳-۳-۳ می‌باشد.

ایجاد سابقه تحصیلی: شرکت افراد واجد شرایط و فاقد سابقه تحصیلی در آزمون دروس نهایی.

ترمیم نمره: شرکت مجدد افراد واجد شرایط و دارای سابقه تحصیلی در آزمون دروس نهایی.

دروس مؤثر: دروس نهایی که بر اساس نتایج آنها نمره کل سابقه تحصیلی محاسبه می‌شود.

نمره کل سابقه تحصیلی: بر اساس بند ۲-۲ مصوبه جلسه ۸۴۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی

نمره کل سابقه تحصیلی عبارت است از؛ میانگین وزنی نمرات تراز شده دروس عمومی و تخصصی.

گروه‌های آزمایشی: تقسیم‌بندی رشته‌های تحصیلی آموزش عالی که شامل پنج گروه: علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی و علوم انسانی (گروه‌های اصلی) و زبان‌های خارجی و هنر (گروه‌های غیراصلی) می‌باشند.

ب) مشمولان ایجاد سابقه تحصیلی:

دانش‌آموزان شاخه نظری شاغل به تحصیل در پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم، با شرکت در آزمون‌های نهایی نوبت خردادماه، سابقه تحصیلی برای گروه آزمایشی متناظر با رشته تحصیلی خود را ایجاد می‌نمایند. سایر افراد که سابقه تحصیلی ندارند، می‌توانند صرفاً برای دروس مؤثر یک گروه آزمایشی اصلی و یک گروه آزمایشی غیراصلی بر اساس جداول پیوست^۱ و با رعایت موارد زیر ایجاد سابقه نمایند:

- ۱- دانش‌آموزان پایه یازدهم که تغییر رشته داده‌اند، باید نسبت به ایجاد سابقه در دروس مؤثر باقیمانده از پایه دهم (رشته در حال تحصیل) اقدام نمایند.
- ۲- دانش‌آموزان پایه دوازدهم در صورت انتخاب گروه آزمایشی غیر متناظر با رشته تحصیلی خود، می‌توانند در دروس نهایی پایه دهم، یازدهم و دوازدهم آن گروه آزمایشی ایجاد سابقه کنند.
- ۳- در صورت تداخل زمانی آزمون درس انتخابی برای ایجاد سابقه تحصیلی با آزمون درس رشته تحصیلی، متقاضی باید در آزمون درس انتخابی در خردادماه و آزمون درس رشته تحصیلی خود در شهریورماه شرکت نماید (وضعیت این درس در خردادماه، به‌عنوان غیبت موجه ثبت می‌شود).
- ۴- دانش‌آموزان مدارس بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلب آزاد که در آزمون دروس نهایی نوبت دی و شهریورماه (ناظر به بند ۱ قسمت ت) شرکت نموده‌اند، به شرط کسب حد نصاب قبولی در نوبت‌های مذکور، باید در خردادماه، صرفاً در آزمون ایجاد سابقه آن دروس شرکت نمایند.

^۱ این جداول در صورت نیاز توسط معاونت آموزش متوسطه/ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش، پس از تصویب در شورای سنجش و پذیرش دانشجو اطلاع‌رسانی می‌شود.

- ۵- هنرجویان شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش پایه‌های دهم (صرفاً دروس نهایی پایه دهم)، یازدهم (دروس نهایی پایه دهم و یازدهم) و دوازدهم (دروس نهایی پایه دهم، یازدهم و دوازدهم) می‌توانند در یک گروه آزمایشی اصلی و یک گروه آزمایشی غیراصولی مورد تقاضا برای ایجاد سابقه تحصیلی شرکت نمایند.
- ۶- تمام فارغ‌التحصیلان شاخه نظری دیپلم قبل از سال ۱۳۸۴ و پیش‌دانشگاهی قبل از سال ۱۳۹۱
- ۷- دانش‌آموزان و فارغ‌التحصیلانی که سوابق تحصیلی آنان منقضی شده است.

تبصره: تا سال ۱۴۰۵، سوابق تحصیلی شامل نتایج آزمون‌های نهایی خردادماه ۱۳۸۴ (دیپلم) و سال ۱۳۹۱ (پیش‌دانشگاهی) و پس از آن می‌باشد و در سال‌های بعدی، زمان اعتبار سوابق تحصیلی توسط کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مشخص می‌شود.

- ۸- فارغ‌التحصیلان شاخه نظری داوطلب شرکت در گروه آزمایشی غیر متناظر با رشته تحصیلی خود
- ۹- فارغ‌التحصیلان شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش دوره متوسطه
- ۱۰- فارغ‌التحصیلان مدارس بین‌الملل و دارندگان گواهینامه معادل دوره متوسطه و پیش‌دانشگاهی صادره از کمیسیون ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی
- ۱۱- طلاب حوزه‌های علمیه که دارای مدرک سطح یک حوزوی می‌باشند صرفاً در دروس مؤثر گروه آزمایشی علوم انسانی ۲.
- ۱۲- سایر فارغ‌التحصیلان و دانش‌آموزان دوره متوسطه فاقد تمام یا بخشی از سوابق تحصیلی.

پ) مشمولان ترمیم نمره:

تمامی افرادی که دارای سابقه تحصیلی هستند؛ اعم از دانش‌آموزان و هنرجویان پایه‌های یازدهم و دوازدهم^۳ و فارغ‌التحصیلان شاخه‌های نظری، فنی و حرفه‌ای و کاردانش صرفاً برای دروس مؤثر یک گروه آزمایشی اصلی و یک گروه آزمایشی غیراصولی بر اساس جداول پیوست.

^۲ بر اساس مصوبات جلسه ۵۴۸ مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۸ و جلسه ۳۶۸ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۰۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص ادامه تحصیل دارندگان مدارک تحصیلی حوزوی در دانشگاهها، دارندگان مدارک حوزوی می‌توانند پس از قبولی در آزمون سراسری در تمامی رشته‌های علوم انسانی در دانشگاهها ادامه تحصیل دهند.

^۳ دانش‌آموزان پایه یازدهم، دروس پایه دهم و دانش‌آموزان پایه دوازدهم، دروس پایه یازدهم و دهم را می‌توانند ترمیم کنند.

ت) شرایط ایجاد سابقه و ترمیم نمره

- ۱- متقاضیان می‌توانند برای ایجاد سابقه تحصیلی و ترمیم نمره، دروس مورد نظر خود را صرفاً در نوبت خردادماه^۴ انتخاب و در آزمون مربوط شرکت نمایند.
  - ۲- هزینه ایجاد سابقه تحصیلی و ترمیم نمره برای هر درس مطابق مصوبه هیئت وزیران اخذ می‌شود.
  - ۳- هر متقاضی صرفاً یک‌بار مجاز به ایجاد سابقه و یک‌بار ترمیم نمره برای هر عنوان درسی می‌باشد.
- تبصره:** بر اساس تبصره ۱ ذیل بند ۱ مصوبه جلسه ۱۰۲۰ شورای عالی آموزش و پرورش، به متقاضیانی که قبل از ابلاغ این مصوبه (۱۴۰۲/۰۵/۰۸) از فرصت ترمیم استفاده نموده‌اند، اجازه داده می‌شود؛ یک بار دیگر، نمرات آزمون نهایی دروس مورد نظر خود را ترمیم نمایند؛ لذا، امکان ترمیم نمرات، برای افراد واجد شرایطی که پیش‌تر نسبت به ترمیم نمره اقدام نموده‌اند، در آزمون نوبت خردادماه فراهم است.
- ۴- ثبت‌نام مجدد از متقاضیان ایجاد سابقه و ترمیم نمره که درسی را انتخاب نموده‌اند؛ اما، در آزمون آن شرکت نکرده‌اند (غیبت موجه یا غیرموجه)، بلامانع است.
  - ۵- نمرات ایجاد سابقه تحصیلی و ترمیم نمره صرفاً به‌عنوان سابقه تحصیلی اعتبار خواهد داشت و در کارنامه تحصیلی متقاضی منظور نمی‌شود.
  - ۶- فرایندهای ثبت‌نام و اعلام نتایج قطعی آزمون‌های ایجاد سابقه و یا ترمیم نمره، بدون مراجعه حضوری به مدرسه و به‌صورت الکترونیکی از طریق پنجره واحد خدمات الکترونیک وزارت آموزش و پرورش انجام می‌شود (گواهی یا کارنامه‌ای برای شرکت‌کنندگان صادر نخواهد شد).
- تبصره:** برای هنرجویانی که در آزمون نهایی دروس مؤثر در گروه آزمایشی هنر و مربوط به رشته تحصیلی خود شرکت می‌کنند، نمرات کسب شده در کارنامه تحصیلی ثبت می‌شود.

^۴ از نوبت امتحانی خردادماه سال ۱۴۰۲ و پس از آن، سابقه تحصیلی صرفاً شامل نتایج آزمون‌های نوبت خردادماه می‌باشد. به عبارت دیگر، از این نوبت آزمون به بعد، نمرات کسب شده در نوبت‌های شهریور و دی‌ماه به عنوان سابقه تحصیلی لحاظ نخواهند شد.

ث) نکات قابل توجه:

- ۱- دانش‌آموزان شاخه نظری شاغل به تحصیل در مدارس بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد مجازند بدون نیاز به اخذ مجوز از کمیسیون خاص تمام دروس (نهایی و غیر نهایی) را معادل با یک پایه تحصیلی با رعایت توالی دروس در نیم‌سال دوم سال تحصیلی انتخاب و در آزمون خردادماه شرکت نمایند.
- ۲- بر اساس مصوبه جلسه ۳۳ تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۲ شورای سنجش و پذیرش دانشجو، سهم نمره کل سابقه تحصیلی قابل جایگزینی با آزمون اختصاصی (سراسری) نیست. لذا، تمامی داوطلبان فاقد سابقه تحصیلی یا دارای سابقه تحصیلی ناقص، باید نسبت به ایجاد سابقه تحصیلی از طریق شرکت در آزمون‌های نهایی (نظام ۳-۳-۶) که وزارت آموزش پرورش برگزار می‌کند، اقدام نمایند. در غیر این صورت، برای هر درس که سابقه تحصیلی وجود نداشته باشد، نمره خام صفر لحاظ می‌شود (این نمره پس از تبدیل به نمره تراز در نمره کل سابقه تحصیلی محاسبه خواهد شد).
- ۳- براساس بند ۲-۲ مصوبه جلسه ۸۴۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی، نمره کل سابقه تحصیلی عبارت است از: میانگین وزنی نمرات تراز شده دروس عمومی و تخصصی. بر این اساس، در محاسبه نمره کل سابقه تحصیلی، نمره تراز ملاک عمل است؛ لذا، نمرات خام آزمون (نمرات در بازه صفر تا بیست) ابتدا به نمرات تراز تبدیل و سپس با در نظر گرفتن ضرایب مصوب شورای سنجش و پذیرش دانشجو به صورت نمره کل سابقه تحصیلی محاسبه می‌شوند. در خصوص نمرات تراز و نمره کل سابقه تحصیلی توجه به موارد زیر حائز اهمیت است:
  - ۱-۳- غیبت در آزمون نهایی خردادماه (موجه یا غیرموجه)، به منزله درج نمره خام صفر در محاسبه نمره کل سابقه تحصیلی است.
  - ۲-۳- در هر سال، برای هر داوطلب پنج نمره کل به تفکیک پنج گروه آزمایشی (علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی، علوم انسانی، زبان‌های خارجی و هنر) محاسبه و از بین آن‌ها، نمره کل مربوط به گروه یا گروه‌های آزمایشی انتخابی داوطلب ملاک عمل قرار می‌گیرد.
  - ۳-۳- تراز نمره کل سابقه تحصیلی یک‌مرتبه در هر سال اعلام و صرفاً برای پذیرش در همان سال معتبر است و برای سال‌های بعد با توجه به جمعیت داوطلبان جدید، مجدداً محاسبه خواهد شد.

۳-۴- بر اساس بند ۹-۳ مصوبه جلسه ۳۳ شورای سنجش و پذیرش تراز هر یک از دروس سوابق تحصیلی، به صورت مجزا در هر درس و سال محاسبه می‌شود به عبارت دیگر، تراز یک نمره معین، می‌تواند در سال‌های مختلف متفاوت باشد. در ضمن، سال مدنظر در محاسبه نمره تراز، سال اخذ آزمون می‌باشد و به سال فارغ‌التحصیلی و یا مؤلفه‌های دیگر ارتباطی ندارد.

۳-۵- برای داوطلبانی که در آزمون ترمیم نمره دروس سوابق تحصیلی شرکت می‌کنند (در یک درس، دارای چند نمره می‌باشند)، بیشترین نمره تراز هر درس برای محاسبه نمره کل سابقه تحصیلی لحاظ می‌شود.

۳-۶- برای داوطلبانی که دارای بیش از یک دیپلم می‌باشند، نمره کل سابقه تحصیلی بر اساس بیشترین نمره تراز دروس مؤثر و معتبر محاسبه می‌شود.

۳-۷- برای محاسبه نمرات تراز نیاز به در دست داشتن تمامی نمرات شرکت‌کننده در آزمون می‌باشد.

۳-۸- مشمولان ترمیم نمره، با هر نمره‌ای امکان ترمیم نمره در خردادماه را دارند.

۴- متقاضیانی که فارغ‌التحصیلی آن‌ها در سامانه احراز نمی‌شود، ملزم به درخواست صدور تأییدیه تحصیلی می‌باشند.

موضوع: شیوه‌نامه اجرایی نحوه ایجاد سابقه تحصیلی و ترمیم نمره آزمون‌های نهایی دوره دوم متوسطه در پنجاه و هفتمین (۵۷) جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۴۰۲/۹/۲۷، به تصویب رسید.

محمود امانی
دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش

شیوه‌نامه اجرایی نحوه ایجاد سابقه تحصیلی و ترمیم نمره آزمون‌های نهایی دوره دوم متوسطه مورد تأیید است، به اجرا گذاشته شود.

رضا مراد صحرايي
رئيس آموزش و پرورش